نیم ربنتیا

اکمل اعلام

نیم ربنتیا

شعري مجموعه

اکمل اعلام

Ketabton.com

۱۴۰۰

Neem Rekhtya

Pashto Poetry

ISBN 978-9936-1-0628-4
9 789936 106284

Akmal Elam

(c) ketabton.com: The Digital Library

نيم ربنـتيا

اكمل اعلام

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیم رښتیا

د شعرونو مجموعه

شاعر: **اکمل اعلام**

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب ځانګړنې:

د کتاب نوم	:	نیم رښتیا
شاعر	:	اکمل اعلام
کاپي رایټ ISBN	:	978-9936-1-0628-4
ORCID	:	0000-0002-2542-9554
د پښتنې انځورګر	:	هیله ومان
نشر کال	:	2022
چاپ وار	:	دویم چاپ

ISBN 978-9936-1-0628-4

9 789936 106284

- د دې کتاب ټول مادي او معنوي حقوق د لیکوال سره خوندي دي -

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهـدا

چې ما ولــولي او حس کــــړي
چې یـــــې زه د زړه نــدا یـــم
زه د خپـــــل عــصر شباب تــه
علیٰ عـــین و راس اهـــدا یـــم

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

هـنر او سـاینس زمـونږ په جامعه کې دوه جدا رشتې دي. څـوک چې د هنرونو خوا ته ځي نو ساینس ترې لرې وي او که طب، انجنیري یاکمپیوټـر وایـي نـو د هنرونـو نـه فـاصـله اخـلي. یـو څه گـونـا پـکې د نـصابـونـو هم ده. خو زما په نظر ډیره پړه په خپله په شخص ده.

الله پاک چې انسان پیدا کوي نو طبیعتاً جـمالیاتي حس ورکوي. هنر د دغه جمالیاتي حس تظاهر دی. څوک یې په انځورگرۍ ښـایي، څوک په ترنم او څوک په نظم و نثر. د فطرت دغه برخه ځیني خلک د نورو علومو شاتـه پـټه کـړي ولـې دا پـټیدل ورکـیدل نـه دي. دا حـس د انـسان پـه فـطرت کـې دی او چې هر کله ورته زمینه مساعده شي، ظهور کوي.

دا ظـهور کـه بـله لاره پـیدا نـه کـړي نـو کـم تـر کـمه د لـیدلـو یـا د اوریـدلـو پـه شـکل پـیدا کـیږي. هـغه کـه یـو ښـه انـځور وي، ښـه نـظم وي، ښـه طـرز وي او کـه ښـه نـثر. د ښـه تـعریـف بـیا د هـمدغـه جـمالـیاتـي حـس نـه پـیدا کـیږي چـې مـونـږ ورته ذوق وایو.

دا حس فـطرتـاً پـه مـا کـې هـم شـته. زه د پـخوا راهـیسې لـیکل کـوم خـو چـون دمـعلومـاتـي ټـکنالـوژۍ او ورسره پـه څـنگ کـې د سـاختمانـي انـجنییرۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو زده کوونکی یم او تقریبا همیشه مې په معلوماتي ټکنالوژۍ کې کار او تجارت کړی نو تر اوسه نه یم توانیدلی چې کوم څه د کاغذ پر مخ راوړم، ولې په انټرنټ کې مې لیکل خپاره شوي. نظم مې خوښیږي. هم یې اورم، هم یې لولم او هم یې د لیکلو هڅه کوم. دا وړه مجموعه چې یو څو نظمونه او یو څو غزلې مې پکې راټول کړي د لوستونکو درونډ حضور ته وړاندې کوم. نقد، اصلاح او نظریات مو د سر په سترګو.

په درنښت

اکمل اعلام

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکو لارو کې پېلوزی

نجیب منلی

خوبونه لکه شعر او سهوه، د شعور، قبل الشعور، تحت الشعور او لا شعور تر منځ پلونه دي.

استاد چې په صنف کې د فروید په نظریه کې د شخصیت له بېلابېلو پوړونو غږېده، زما په ذهن کې به د پخسو کلا تداعي کېده. د کلا پسخې یوه د بلې د پاسه جوړېږي، هره یوه له بلې بېله ښکاري خو یوه پرته له بلې خپل شتون او جوړښت نه شي ساتلای. وخت، زلزلې او موسمونه د پخسو په دېوال کې چاودونه جوړوي، اکثره د دېواله له بېخه تر سره رسي، له پاسه د باران اوبه لاندې راپرېږدي او له ښکیه، د ویالې زیم، پورته بیایي.

اوس چې کله ځان سره چورت وهم دغه تابلو راته بل ډول ښکاري. حواس، ادراک، شعور، قبل الشعور، تحت الشعور، لاشعور او یو څو ورته نورې بلاوې د تورتمونو په د نیا کې، د لړو پوښلي ورک سمندر منځ کې جلا جلا ټاپوګان دي. نه د ټاپوګانو څنډې ښکاري او نه یې یو تر بله فاصلې د اټکل وړ دي. خو د دې ټولو ټاپوګانو تر منځ، په لړو کې پټ پلونه شته چې هیلې، اندېښنې، فکرونه، یادونه، تصورات، ترهې، شکونه خوبونه او الهامات پرې له یوه ټاپو بل ته لار کوي، خو نه په خپله پوهېږي او نه بل څوک یا بل څه دا موندلای شي چې دغه لېږد پر کوم پله، څنګه او کله وشو؟

کله د شعر په بڼه، کله د نیم نیمګړي خوب په شکل، کله د ناغوښتلو کړنو، سهوو او اشتباهاتو په جامه کې، کله د الهام په څېره او کله د نامالومې اندیښنې په پرده کې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نورو جزیرو محتویات د شعور تر جزیرې راځي او دلته «زه» - هغه «زه» چې دغه د تورتمونو په دنیا کې لړو پوښلی ورک سمندر یې یوه برخه ده – له دغو محتویاتو سره مخ کېږي.

دلته نه د فروید او د هغه د پلویانو-مخالفانو-د لارې د ملګرو پر نظریاتو د بحث له پاره ځای شته او نه زه دومره پوهه لرم چې په جزییاتو یې خبرې وکړم خو د خپلې موضوع د روښانولو په پار یې یو دوه ټکي یادوم.

«زه»، د انسان په اروایي جوړښت کې، هغه برخه ده چې انسان په کې خپل شتون هم تثبیتوي او له دنیا سره په کې خپلې اړیکې هم تنظیموي. دا «زه» له ټولنیزو او مادي واقعیتونو سره مخ کېږي او دنیا پرې تنګېږي. د دې له پاره چې «زه» خپلې غوښتنې هم پوره کړي او له چاپېریال سره د تضاد موارد هم محدود کړي، ځان له شرایطو سره عیاروي، له خپلو یو شمېر غوښتنو په شا کېږي، د چاپېریال له خوا ځینې «تېري» زغمي او هغه څه چې (د غوښتنو د ترکولو په نتیجه کې د محرومیت احساس او د بهرنیو تېریو پر وړاندې د مقاومت او بالاخره د بغاوت ایجاب) ورته دردوونکي وي، د شعور له جزیرې وباسي (اروا پوهان وایي «په شا یې تمبوي») او نورو جزیرو (تحت الشعور او لاشعور) ته یې لېږدوي او هېروي یې. «زه» تر یو حده په دې چاره کې بریالی کېږي او د تعادل تر حده ځان عیاروي خو په دغه جریان کې ټول دردوونکي محرومیتونه او محدودیتونه په یو ډول نه یو ډول د ژوند بهیر ګډوډوي چې په نهایت کې ترې رواني ستونزې جوړېږي. کله کله، چې عیاروونکې اراده کمزورې شي (د خوب پر مهال، د احساساتو د غلبې پر مهال یا د ځینو کیمیاوي توکو د استعمال پر مهال) هغه «تمبول شوي» یا په بل عبارت لېږدول شوي موارد بېرته له لاشعور او تحت الشعور څخه قبل الشعور او بیا شعور ته لار کوي. دغه د حواسو او ادراک له لارې د شعور دایرې ته د چاپېریال د عناصرو ورننه‌وتل، په هغه کې د «ګټورو» مواردو خپلول او د شعور له دایرې څخه د ځوروونکو، دردوونکو یا نامطلوبو مواردو ایستل (شاته تمبول او د اروایي جوړښت نورو برخو ته یې لېږدول) او بیا د همدغو ایستل شویو مواردو بېرته را مخ ته کېدل په ساده ټکو کې د انسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

«اروايي فعاليت» جوړوي. په اروايي جوړښت کې شعور هغه ساحه ده چې د حواسو او ادراکي وسايلو له لارې ورته له چاپېريال څخه د شخص خپلې فردي تجربې او د بهرنۍ نړۍ اغېزې را ننوځي، هغه څه چې شخص يې غواړي خو تحقق يې ناشونی وي يا هغه څه چې شخص يې نه غواړي او زغمل يې ناشوني وي ترې د اروايي جوړښت نورو برخو ته ورايستل کېږي. تر دې چانړ وروسته د شعور د دايرې محتوا تثبيتېږي. د اروايي جوړښت هغه برخه چې شاته تمبول شوي او لېږدول شوي موارد ورته د شعور له دايرې څخه ورځي، تحت الشعور دی. د دغو تمبول شويو او لېږدول شويو مواردو يوه خورا کوچنۍ برخه همدلته پاتې کېږي او يوه ستره برخه يې د تل، يا اوږده مهال له پاره له شعور سره خپله مخامخ اړيکه له لاسه ورکوي.

ډېره يا لږه، د تحت الشعور محتوا له شعور سره په اړيکه کې ده او د دواړو طبقو تر منځ د محتوا تبادله ډېره گرانه نه ده. له نورو طبقو سره د شعور اړيکه نا مستقيمه ده او د محتوا تبادله يې هم هغومره ساده نه برېښي. ارواپوهان فردي او ټولنيز لاشعور ته د لاسرسي لارې په خوبونو، شعر، افسانو، انگېرنو او بېلابېلو رواني غوټو کې لټوي.

د فرويډ له نظره خوبونه د لاشعوري غوښتنو د تحقق يوه لار ده. همدا راز کله چې انسان په وينا کې يا په عمل کې سهوه کوي، دا سهوه د هغو شاته تمبول شوو رواني توکو زيم دی چې د شعور په سطح کې راښکاره کېږي. شاعرانه انځورونه هم په خپل ذات کې هغو خوبونو ته ورته دي چې خلک يې په ويښه ويني.

په لومړي سر کې چې د اکمل اعلام له شعرونو سره مخ شوم يو ډول ناراحتي يې را ته پيدا کړه. کټ مټ لکه کله چې څوک داسې يو څه وگوري چې هم ورته د ښکلا له منل شوو معيارونو لېرې ښکاري او هم ترې سترگې نه شي اړولای. همدې ناراحتۍ اړ کړم چې بيا بيا يې ولولم. او په هر وار لوستو مې په کې يو څه موندل چې بايد ورته تم شوی وای. له ځينو شاعرانو ملگرو سره مې پرې خبرې وکړې، هر يوه به ويل: «يو څه په کې شته!» خو دا يې نه ويل چې دا «څه»، څه دي.
«که خوبونه رښتيا کېږي نو زما دې نيم رښتيا شي»

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوبونه، مخکې مو وویل چې د اروایي جزیرو تر منځ په لړو کې ورک پلونه دي چې له عیني جهان څخه اخستل شوي توکي په کې د اشباحو په څېر ښکته پورته کېږي. څه خوبونه د هغو غوښتنو اووښتې بڼه ده چې په شعوري ډول یې تحقق ناشونی ښکاري او له دې ناشونتیا زیږېدلې محرومیت په روان کې یو ډول ناپېژندلې اظطراب را منځ ته کوي. د خوبونو یوه بله برخه هغه ګواښونه او خطرونه دي چې په عیني دنیا کې شته خو ذهني دنیا ته یې راتګ له زغمه وتلې وېرې او ترهې پاروي. د تاریخ په اوږدو کې انسانانو هڅه کړې چې د خوب له لارې ناڅرګندې، خو حتمي، راتلونکې او ډاروونکې خو شکمنې ماضي ته لاسرسی ومومي. د خوبونو ریښتیا کېدل د بشریت تلپاتې هیله ده (خوب دی)، خو دې ټکي ته یې کم وګړي پام کوي چې نیم خوبونه ټول هغه بلاوې دي چې په خوارۍ مو ویدې کړې دي او راویښول به یې د هر عادي انسان له طاقته وتلې خبره وي.

نو دا وینا یا د ژورې څېړنې او یا د لارښوونکې الهام نتیجه ده چې:
«که خوبونه رښتیا کېږي نو زما دې نیم رښتیا شي»

اکمل اعلام په خپله شاعرۍ کې د انسان د روان متضادو تمایلاتو ته نظر اچوي، د بې رحمه واقعیتونو په خونړي ګرداب کې د «زه» له څانګو او لکړو جوړه، په وښو او بوټو تړل شوې جاله د شک او باور تر څنډو پورې باسي، را پورېباسي.

د دغه نا اشنا حالت د بیان له پاره اکمل په ژبه کې هم همدغسې یوه نامتعارفه لار غوره کړې ده. دی عربي او فارسي کلمات په کثرت او وفرت خو په هېښوونکې دقت کاروي. لوستونکی داسې انګېري چې هر ټکی یې د لغاتو له کتابونو په خواریو را ایستل شوی وي خو د کارولو طرز یې دا ښکاره کوي چې اکمل په اګاهانه ډول هغه د «ناخودآګاه» کانې کوي، هغه څه چې ویل یې دردوونکې دي د نااشنا کلمو په شخولو کې یې رانغاړي او لوستونکي ته یې وړاندې کوي.

خو اکمل یوازې له خوبونو سره لاس او ګرېوان نه دي. هغه د خپل ایدیال «زه» - هغه چې «سوپر ایګو» («زبَر زه») یې ترې غواړي خو دی یې نه غواړي –پر وړاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل واقعي «زه» سره ترلی پاتې کېږي. دا ترلتیا هممهاله د خوښۍ او غرور احساس هم ورکوي او د دېوالو تر شا د یو ډول نامحسوسې ناراحتۍ (گونا) ښکالو هم اوري. د ده په وینا «زه هغه نه شم کېدای چې ستا په کار دی خو خپله دغه ناتواني په حقیقت کې یو ډول ځواک بولم چې په هېڅ قیمت یې له لاسه ورکول نه غواړم.»

ســـتا ژوندون د قدر دی خو زه دې د ښـــې نه یمه
ســـتا د ناز ادا قـدر کوم خو وړی یې نـه شـمـه

تـه بـه مـا هم هغـه رومـاني محـب عـاشـــق بـولې
پـام چې خطـا نـه شـــې زه اوس نور غمونـه هم لرم

ژونـــد راتـــه بـــې شمـــیره مـــنزلـونه ښې ایښې دي
تـه که پکې نښه شې منـــزل شـــې بیا هـــم لـــرې یـې

ســتاژړه که هر څومره غټ شي هر څومره مې وزغمې
هر څومره که صـبر شـــې زما زړه به دې ســـتړی کړي

یـــا خـــو خپـــل احســـاس زمـــا احســـاسه پورې وگـنډه
یـا کـلارې کـیـنـه دا مـزل خـلاصـــیـدل نـه لـري

زه چې پکې ټـــول عمـــر روان یـــم چرتـــه نـــه رســـم
ســـتـا د څو شـــیبو مزل بـه تـا چـرتـه ورولـیږي

داســـې گمان مه کوه چې زه د خود خواهۍ په دود
تـــا ځـان نـــه پـــریږدم او زه روان یـم د منزل پـه لـور

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه یې چې منزل بولم هغه خپله سفر دی ټول
هســــــې به ستومانه شې او زه به بدل نه شمه

«زبر زه» (سوپر ایگو) چې څه غواړي، «زه» یې ورسره نه مني. عادي وګړي له دې تضاده رواني غوټه او ستونزه جوړوي، خو شاعر یوه، نیمه پټه لار هم لیدلې. ما یو وخت ویلي وو: «شعر بغاوت دی». اوس هم تر ډېره په همدې باور یم. خو د اکمل شاعرۍ دا هم را زده کړه چې بغاوت په نرمه غاړه هم کېږي او که لږه بې پروایي هم ورسره شي نو له پخو لارو وتل یو ډول جذابیت هم پیدا کوي او د «زبرزه» له دیکتاتورۍ هم پرې مخ اړول کېدای شي. د شاعر بغاوت یوازې «عکس العمل» نه دی، «عمل» دی او د شعور په دایره کې یې کوي:

علم عقل کې مې شک دی په عمل کې مې تاوان دی
په رســـمونو غولیدلی یار په ټپو ور روان دی

نو خبرې او تاریخ رواج او دیــن څنگــه یـــو کیږي
نه دســـتار زما مـــذهب دی نـــه قبضه زمـا ایمان دی

که د علم او علومو توپیر علم نه دی کړی
نوچې یو زده کوم ښه دی‌او چې‌بل زده کوم وران دی

د ښــو بدو یو معیار دی او هغه یې رازده کړی
نو د دواړو ترمینځ فرق ستا مخکې ولې‌دومره گران دی

شعر او فلسفي فکر ډېرو شاعرانو سره گډ کړي دي، د اکمل اعلام په وینا کې د فلسفي خاپونه ښه پرېمانه دي خو په پټولو او څرگندولو کې یې د شاعرانه بیان جادو پوره کار کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا اثر د پښتو په شاعرۍ که یوه نوې لار پرانیزي. څوک به یې بدرګه کړي او که نه، دا به د نن او سبا تر منځ نالیدلي پلونه را ته وایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیم رښتیا خوند و رنګ

پښتو د سېلاب، څپو د خج و آهنګ او د ضرباتي موسیقیت د شرنګ و غورځنګ ژبه ده. د تورو د سِکو ډېروالی یې د معنی او ښکلا ډېره متاع را نیولی شي. د کلماتو له متحرک او روان حالت سره له ساکن نه حرکت کولی شي. چې همدې حالت پښتو ته لا غورځنګي خوند و رنګ ورکړی دی. له ساکن حالت نه تګ په ټوپ او جمپ سره کېږي. لکه په اتڼ کې چې یو اتڼ چي تاو شي را تاو شي، مات شي را مات شي، او له ولاړ حالت نه په ښکلي انداز مخې، شا یا څنګ ته لاړ شي. دا حالتونه په نقاشۍ کې هم کېږي. مستقیم خطونه یو انځور نه شي پنځولی. بایده دي چې خطونه کله منحني او کله مات را مات شي. دا عملیه په خیاطۍ او ګلدوزۍ کې هم کېږي، هلته هم د مستقیم او روان حرکت تر څنګ منحني او منکسر یا مات را مات حرکتونه ډېر دي. نقاشي او اتڼ دواړه هنرونه دي، چې جمپ و خېز او ماتېدل را ماتېدل په کې لویه ونډه لري.

په پښتو شعر کې همدا ټوپ، ماتېدل را ماتېدل آهنګ او ضرباتي یا غورځنګي حالت موسیقۍ ته په آسانۍ لاره ور تېروي.

څکه خو په پښتو شعر کې موسیقي او آهنګ په آسانه پیدا کېږي. خو ښه شاعري یوازې وزن، خج،آهنګ او د سېلاب او څپو برابرول نه دي. دلته د عالي خیال، د عاطفې او احساس، د معنی خواږه رسول، صمیمانه او نوی تصویري انداز دا هر څه باید وي، چې شاعري پرې ښکلې او زړه راښکونکې شي.

پاس یاد شوي دواړه صلاحیتونه د بختورو په نصیب وي. زه بختور یم چي د یوه داسې بختور شاعر د شعرونو ناخپره شوې شاعري لولم . د دې شاعرۍ ناز و ادا او انداز نوی او شاعرانه دی. د ښاغلي اکمل اعلام نیم رښتیا لولم. ګرانو لوستونکو تاسو حیرانېږئ مه، نیم رښتیا د شاعر د همدې کتاب نوم دی. دا نوم هم ډېر جالب او زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راښکونکی دی. له دې نوم نه هم د شاعر د شاعرانه ذوق پته لګېږي. د شاعرۍ دنیا یوه ماشومه دنیاګۍ ده، د ارمانونو له خوبونو ډکه. شاعري لکه په ویښو سترګو خوب داسې ده. خوبونه د اصل غونډې نه وي، رنګ آمیزي په کې ډېره، او ارمانونو ته رسېدل په کې آسانه وي. بنیادم د مارغه وزرې وکړي، پر دنګو څوکو الوزي او له خپل الوت نه خوند او کیف اخلي. په دې خوند او کیف کې د مقصد څوکې ته هم ځان رسوي. بس شاعري کټ مټ همداسې ده. د خیال په الوت سره په خوند او کیف سرې د یوې پېښې، د یوې موضوع بیانول او مقصد ته رسېدل دي.

که خــوبـونه رښـتیا کــېږي نـو زمـا دی نـیم رښـتیا شي
هغه نـیمو کی چی ته یې هغـه خوب دی او خوب ښـه دی

د ښاغلي اکمل شاعري د خوبونو غونډې خوږه او عجیبه ده. عجیبه مې ځکه ووې، چې د روایاتي او تکرارۍ شاعرۍ په څېر نه ده.
د انګریزۍ ژبې یو شاعر رابر فراست وایي:
له ځنګل نه ډېرې لارې تللې وې، خو زه پر هغه لاره لاړم چې ډېرخلک پر هغه لاره نه وو تللي.

ګران شاعر اکمل هم په داسې لاره روان دی، چې بیرو بار په کې یا هېڅ نه شته او یا کم دی. د شاعر په شاعرۍ کې نظمونه ډېر دي، غزلې هم شته. په دواړو ډولونو کې شاعر خپلې خبرې کوي، د تکراري شاعرۍ له غباره په څنګ دي. تر یوه ځایه ځانګړې دي.
خوبونه د ژوند نیمګړي او تت تصویرونه دي. کله کله بوږنوونکي او وېروونکي هم وي.

شعر او هنر یوازې خواږه نه وېشي، د ترخو او دردونو وېش هم کوي. خو دا هر وېش په هنر کوي. که خواږه درباندې وېشي، نو زړه دې د ماشوم غونډې کټ کټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خندوي، او په ماشومانه ګډا دې راولي. که بیا ترخه او له درده ډک وو، نو بیا دې له خوږلني سره ګډ درد را ویښوي، او د دردونو د درمان فکر درسره پیدا کوي.

د چین د قدیمو پېړیو یو فلسفي خوب ویني، چې مهین او رنګین الوتونکی دی، پر ګلونو ګرځي، د ګلونو له رنګ و خوشبو خوند اخلي. چې کله را ویښ شي، ځان ګوري چې بنیادم دی. له ده سره فکر پیدا کېږي، چې آیا دا ویښه به رښتیا او حقیقت وي چې دی د یوه بنیادم په بڼه دی او که هغه خوب چې رنګین وزری الوتونکی و. دا ښکلی او په دوه لارې کې ولاړ شک ، اکمل شاعر د یوه هیبتناک خوب له مخې داسې بیانوي:

دا د ډاره ډک خـــــوبـــونـــه
دا د غـــیـبـــــو اوازونـــــــه
د جـــانـــان د غضـــب سـتـــرګې
پکې شـــــــر او ســـــل شکونه
د خنـــدا نـــــه تـــرس او وهم
بس ژړا او فـــــریــــادونـــــــه

هسې نــــه چې دا رښتیـــا وي
هسې نــه چې زه بیـــــدار یــ ـــم
هســې نه زه چې په زه ویخـــــه
پـــــه دې وهـــم ګــــرفتـــار یـم

کـــه دا وهـم هـــم وي ښــــه ده
خــــو یا ویل کــــه حقیـقـت وي
دا دردونـــــه فـــریـــــادونـــــه
مـــې د مینـــې بـــــرکـــــت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـــــه مې دا دمهـــر حــــال وي
نــــو نفـــرت ترینه ښــــه نـــه وو
چې په ســـد مې دا کیفیت دی
لیـــــونتـــوب بــه مې لا څــه وو

اوس چې هر څنګه یم ښــــه یم
بس دی نــــور بــــدلیدی نه شم
همـــــدغه مې زنـــدګـــي شــــوه
بې لـــه درده کیــــدی نـــه شم

دا د ډاره ډک خــــــوبــــــونــــــه
اوس پـــــه ویخـــه بـانـدې وینم
بې لـــه دې مې ژونــــــد نیمګړی
بس همدا مې زنــــدګي شــــــوه

ښاغلی اکمل ښه روان نظم لیکي. په نظم کې د خپل ژوند رواني تجربې راوړي. څه لږو ډېر فلسفیانه رنګ هم پرې شیندي. غزلې یې هم په همدې قدم رواني دي. د اعلام د یوې خوږې غزل په اعلان سره د اهل ذوق او د شعر مینان د ښاغلي اکمل اعلام خوږې شاعرۍ ته را بولو.

ستا د حسن اثـر نـــور پــه ما خطا شي
ســـــتـا ادا راتــه فــنـا فــنـا فـنـا شي

ژوند عادي شي ته عادي شـې زه عادي شـم
یـو تـاریخ یـوه قصـــه شـــې چـــې سبا شي
دا د زړه درزا مې اوس د زړګي رنځ دی
هغـه تیر شـــو چې تـا ویني پــه درزا شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مـې تنـګ لـــکه دا ستــا د زړګي لاره
خـو دننــه پکــې نـیـم جهـــان بـسیا شـــي

رنـګــینی مــې د ژونـدون واړه په داو کړې
بس يو تور وينم يو ســپين، ســهر بيګا شي

داســـې شر چې هر عصـــب يې راخراب کړ
داســې قهر چې خپل نفس ځينې ترســا شي

د وصـــال د ځو شـــيبو مســئلـه نـه ده
پوره ژوند دی دا به څه شــي چې په تا شي

يو ســـکون وي خــاموشي وي يو آرام وي
چې اعـلام ســـترګې ورواړوي غـوغـا شي

ګران شاعر دې تر دې هم په شاعرانه غورځنګ او خوند و رنګ روان اوسي.

آمين، کاروان ، خوست

۲۵ جوزا ۱۴۰۰ هجري شمسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیم رښتیا

که خــــوبــــونــــه رښتیــــا کــــیږي نــــو زمــــا دې نیم رښتیــــا شي
هغه نیــــمو کی چې تــــه یی هغــــه خــــوب دی او خوب ښــــه دی

زه پــــه بلــــه لار روان شــــوم نیــــم خــــوبــــونــــه مې راتېینــــګ کــــړل
د پــــردو غمــــونــــو لاره د رســــمــــونــــو رواجــــونــــو

پــــاکــــه منــــډه ده او زه یــــم نــــه ودریــــږم نــــه ستنیــــږم
لکــــه زه چې د دې نیــــم خــــوب د تعبیر د پــــاره شــــته یــــم

کــــه پــــه دغــــه پیچ و خــــم کې دا نیــــم نــــور هم را رښتیــــا شي
نــــو پــــه ورکــــه کې بــــه ورک شم پــــه تاریکه کې بــــه ړوند شم

پــــه دې خپــــل نیمګړي خــــوب کې دومره ورک یــــم دومره ستړی
چې دا نــــور کــــه را رښتیا شو نــــه بــــه دلتــــه شــــم نــــه هلتــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې کيږي چې مې ټول خوبونه خــوب غــوندې رښـــتـيا شي
خــو د دود دســتــور د گـــنډو وس مې نـــور پـــه سر کې نشتـــه

نـــو همداسې ښـــه يـــم منـــډې مې په ويخه او تـــه خوب کې
که خـــوبـــونـــه رښتيـــا کـــيږي نـــو زمـا دې نيم رښتيـــا شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور او سپین

ستـــا د حسن اثـــر نـــور پـــه مـــا خطـا شي
ستـــا ادا راتـــه فنـــا فنـــا فنـــا شـــــي

ژوند عادي شي تـه عادي شــې زه عادي شـــم
يـــــو تاريخ يـــوه قصـــه شي چې سبـــــا شي

دا د زړه درزا مې اوس د زړګـــــــي رنـــــځ دی
هغـــــــــــه تير شــــــو چې تا ويني په درزا شي

زړه مـــې تنـــګ لـــکه دا ستـــــا د زړګـــي لاره
خـــو دننـــه پـکې نيـــم جهـــــان بسيـــا شي

رنګينی مې د ژونـــدون واړه پـــــه داو کــــــړې
بس يـــــــو تـــــــور وينم يو سپين، سهر بيګا شي

داسې شـــــر چې هــــــر عصـــب يې راخراب کړ
داســې قهـر چې خـپل نفـس ځيـنې ترسـا شي

د وصــــال د ښـــــــو شيبو مسئلـــــه نـــه ده
پـــــــوره ژونـــد دی دا به څه شي چې په تا شي

يـــو سکــــــون وي خـــاموشي وي يـــو آرام وي
چې اعـــلام سترګې ورواړوي غوغـــــا شـــــــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتون دین

د عـــرب نطـــق و لســـان لکــه د ستر
او پنهـــــان پکـــې شبــــاب زما د عصر

افـتــــان د حـــــوادثــــو د قصـــو
مستفیــــد تــــرې امـــرا د بـرج و قصـر

زمـــا شاب ورته پــه روغه کـــور و کــر دی
نـــه منطق نـــه استـــدلال، لکـــه د صغـر

د کاذبـــو مکافـــاتــــو حـرص و طمـــه
نه شعـور د حق نـه فـرق د حمــر و خضـــر

چې دا وعظ که تسـویق د غیر عجـــم دی
زمـــــا دین شرق الاوسط دی که کل دهر

پــــه حرمت د هـــر حـــلال مجـاز په قتل
او مجــازِ شــــرعـــي افتـــی د کفــــــر

علـــمِ دین علــمِ دنیا تفریق د دیـن دی
کاینـــات طـــالب زمـــا د غـــور و قـدر

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــــه قطره تمام جهان مشغول پـــــه بحث
چشـــم پوشـــه نظـــر بنـــده لـــه دې بحر

د اعـــــــــلام هر اختلاف ظلما د ليل شوه
او د جهـــل هـــر نظـــر طلـــوع د فجـر

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرق

چې پـه تـا پسې روان وم چــې پـه تا پــوره کــیدلــم
نـــه مــې نــوم غـوښتـــو نه نښـه ستا د يو نظر بدل کې

هغــه کيف هغــه ســـرور هغــه نشــه ستــا د عيـــونـــو
هغـه بې دلـيـلـــه لطـف د ارمـانـونـو پـه دلــدل کې

مــا وي هــر څــه مې همــدا دي د حيات دغه يو مخ دی
کافي زه يــــم کافي تــ ــه بې کافي دواړه پــــه يــو بل کې

د وصـــال نـــه تـــر خبـــرو پـــورې دومــره اوږده لاره
او خبــــرو نـــه تـــر ننــه ټـول پـه يـو قـدم مـزل کې

زه هغــه يــم تــه هغـــه يې نـــو نـظـر ولې بـــدل شـــو
د وصـــال هغــه غـــوغـــا هغــه شـور نشتـه په گوگل کې

مــا خـو يـو خيـل پيــژنـدلـو جوړ څـــو خيــله محبت وو
يـــو هغـــه چې لـيـونتـوب وو او يـو دا پـه چـل او ول کې

لا تـــر اوســه راتـــه گـــران يې لا تـر اوســه در مئيـن يـم
خـــو چې ولې اوس عادي شـــو ستـــا گلونه په اوربـل کـــې

ښـه پــوهيـــږم چې څـــواني نـــه راستنيـږي بيـا هم گورم
کـه يــو څـه مينـه بـاقي وي د دې ستـړي زړه په تــل کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سفر

ستــــا زړگــی د قـــدر دی خـــو زه دې د ښې نـــه یمـــه
ستــــا د نــــاز ادا قـــدر کـــوم خـــو وړی یې نـــه شمـــه

تــه به مــا هـــم هغـــه رومـــانـي محب عـــاشــق بــولې
پـــام چې خطـــا نـــه شې زه اوس نـــور غمونـــه هم لـــرم

ژونـــــد راتـــه بې شمیـــره منـــزلـــونـــه نښې ایښــې دي
تـــه کــــه پکې نښــــه شې منـــزل شې بیـا هـم لـــرې یې

ستا زړه که هر څـــــومره غټ شي هر څومره مې وزغـــــمې
هر څــومـــــره که صبر شې زمـا زړه بـــه دې سترې کـــړي

یـــا خـــو خپل احساس زمـــا احساســـه پـــورې وگـــنـــډه
یـــا کلارې کـــینـــه دا مــــزل خــــلاصیـدل نـــه لـــــري

زه چې پـــکې تـــول عمـــر روان یـــم چـــرتـــه نـــه رسم
ستـــا د څـــو شیبـــو مـــزل بـــه تـــا چـــرتـــه ورولـــیـــږي

داسې گـــمان مـــه کوه چې زه د خـــود خـــواهۍ پـــه دود
تـــا ځـــان نـــه پریـــږدم او زه روان یـــم د منـــزل پـــه لـــور

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه يې چې مــنزل بــولـم هغــه خپــله ســفر دی ټـــول
هسې بــه ستـــومــانــه شې او زه بـــه بـــدل نـــه شمـــه

تـــا تـــه دومـــره بس دی چې د زړه حـــال درتـــه وایمـــه
ما ته دومـــــــره بس دی چې مې اوس هم په زړګي کې یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ادب مجازي فکر

د اب مجازي فکر
د اشنا د حسن ذکر

د زړه درد د جگر سوز شي
ډوب خمار د شب او روز شي

د بڼو د غشو زخم
د فراقه ترس او وهم

د مستی نه شوگیرونه
او د عشق او حب شعرونه

انتظار د لحظاتو
بې چیني د خاطراتو

دا دی ټول مې عملي کړل
قسمت ټول په ما پلي کړل

د مجاز نه حقیقت ته
او د حسن نه دولت ته

ټول مزل د یو قدم وو
ټول تغیر مې په یو دم وو

د زړه درد اوس مریضي ده
علاج ته نه، تداوي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جگـر تــکلــیــف جـــــزا ده
کـــــه د عــمـــــر تـقــاضـــا ده

خـــمــــار هـــــم اوس د دوا دی
خــنــدا نشتــه خـــوب فـنـــا دی

بې چيني روحـــي مـــــرض شــو
حب تکيــــه شــوه عشــق غرض شــو

دومـــره فـــرق د دواړو نــــــه دی
هغــــه ژونـــــد وو دا هم ښـــه دی

هغــــه ستـــا د عشـــــق سنــــدره
دا زمـــــــا د ژونـــــــد خـبـــــره

هغــه درد مـــــې مجـــــــازي وو
دا کــــــړاو اوس حـقـــيـقـــت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنتونه

علـــم عقــل کې مې شک دی پــــه عمــل کې مې تاوان دی
پـــه رسمـــونو غــولیــدلی یـــار پـــه ټـپـــو ور روان دی

نـــو خبـــرې او تـــاریـــخ رواج او دیـــن څنـــګه یـــو کیږي
نـــه دستـــار زمـــا مذهب دی نـــه قــبـــضه زمـــا ایمـــان دی

که د علــم او عــلومــو تـــوپیــر علــم نـــه دی کـــړی
نـــــو چې یـــو زده کوم ښه دی او چې بل زده کوم وران دی

د ښــو بـــدو یـــو معیـــار دی او هغـــه یـــې رازده کـــــړی
نـــــو د دواړو تر مینځ فرق ســـتا مخکې ولې دومره ګران دی

چې زمـــا په مـــرګ به کـــوم جنت ته ځې زه خـــو مســلم یــــم
چې دا څومـــره جنتـــونـــه دي جـــنت ورتـــه حـیـــران دی

زمـــا علـــم او هنـــر او صـــداقـت چغـــې ســـورې کـــــا
چې نـــه بـــد یـــو نـــه حرام یـــو دین مو حق مذهب مو آن دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خودفریبی

کــــه د حب معــــيار جـــمال قـــدوقـــامـت وي
نـــــــو پــــــه ما څنـــگه مئيـــن شوې که ړوند نـه يې

ستـــا د عشـــق معــــيار بـــه دا نـــه پـــوهيږم
خـــــو د نــــورو معـــيارونـــو نـــه مې ډار شـــي

هســـې نـــه چې پـــه خبـــرو مې تيـــروتــــــى
دا د ځـــــو شـــيبـــو اخــــلاق تـقـــلبــــي دي

ما د لاســـه ځان نـــه ښـــه ســـړى جـــوړ کـــړى
خــــو اصـــلا گـــوره خـــودخـــواه او خـــودنما يم

چې تــــر کـــــومې مې مطلب وي درپســـې يـــم
بيـا نـــو تـــه پـــه خـــپله لاره، زه د بـــل چـــا

کـــه بـــل ځـــوک مې پـــه خبـــرو عاشق نه شـو
مـــا تـــه نـــور چـــلونـــه هم راځي هوښيـــار يم

که ســتا ژوند په دى خراب شي ســتا مشـکل دى
زه د ټـــولې جـــامعې ټـيـــکه دار نـــه يـــم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د خپـــــلو ځـــو شیبـــو پـــه غم کې ورک یم
کـــــه تـــه نـــه یې د شیبـــو عاشقـــان ډیـــر دي

زمـــــا نقـــص پـــــکې د ځـــو ورځـــو خبرې
خـــــو ستـــا نقـــص پـــکې د عمـــر تباهي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټکنالوژي

دا د عـــقـــــل هـــم معيـــار دی
پـــه ســـانتيـــو پـــه بـايټـونـو

کـــه لږ کـم وی زه کــرپټ شــــم
کـه لـــږ زيات وی ته کـــرپټ شې

جـــامعــــه لـــوړ بيـلـــــنسر دی
خــــــو ماډل يی اوټ آف ډيټ دی

دا د عـــــقــــــــل او د فــــکـــــــر
بيـــلـــنس دومـــــره مشـــکل نه دی

کلـــه تـــه ځان لـــږ اپډيټ کـــړه
زه بــــه خپل څه فيچرز تــــم کړم

چې تـــر څـــو مـــو سوچ يو نه شی
چې تــــــر څو مو لينک اپ نه شي

انټرکشن مـــــــو مشـــــــکل دی
انـــــوايـــرنمت بـــه کـډ او وډ کړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

جرگه

د خپل ځـــان سره په جنگ یم
د خپل ځـــانـــه مـــرور یـــم
پـه دې جنـګ پـه دغې شر کې
زه پخپلـــه جـــرگه مـــار یـــم
زه پـــه حقـــه یمـــه گونـــدې
نـــه منـکر کـــوم نـــه ډیر عرف
خـــو بـل هم بـایـد همـــداسې
هـــم زمـــا پـــــه لار روان وي
جـــامعـــه دې مـــا تـــه گوري
او زمـــا پـــه خیـــر دې گرځي
زمـــــا لار د کتــــاب لار ده
زمـــا هـــر قـــدم پـه شمار دی
نـــو دا نـــور بیـــا ولې داسـې
زمـــا کار تـــه غلـــط وایـــــي
کـــه غلـــط وي زه ړونـد نـه یم
ښـــه او بـــد جـــدا کوی شم
پـــه حساب مې بـــرابـــر یـــــم
او حسـاب به مې حســـــاب وي

***

بیا زه ځان ته په غوسه شــــــم
وایم ســتا حساب که ســــم وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نـــــو دنیـــــا ولاړه نــــــه ده
دا نــور ټــول ولې گــمـراه دي؟
دوي کتــــــاب نه خبر نه دي؟
دوي حساب نــه خبـــــر نه دي؟
دا یـــو تـــه داسې تورزن یې؟
چې د ټـــول ملت بـــابـــا شې
خلک ژوند کوي خپل ځان ته
خلک ځـان ســره پخـــولا دي
خـــلک رنگ تـــه نظر نـــه کړي
گـــوره خـونــد ورتــــه مهم دی
تـــا ځـــان هســـې شـــرمـــولی
کـــه خبـــره دې ښــه هـــم وي
دا وخت تـــا د پـــاره نــــــه دی
د خپـــــل کار ســـــره کار ساتــه
جـــامعه ځـــان جـــوړوی شي
دا تـــه ځگـــه داسې سپـــک یې
چې دې قـــــام په سر اخستی
تـــــه د هــــــر چـــا ذمه وار یې

***

اوس د ځـان او ځـان جرگـه ده
زه پـــوهیـــږم چې زه ســم یـم
خــــو پښــــتو راتـــه وییلـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه مخ چې له څو کسو
په یو ځای څپېړه وخوري
که هر څومره بې ګناه وي
که هر څومره بې ازاره
خو ګناه ګوره د مخ ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډار خوب

دا د ډاره ډک خــــوبــــونــه
دا د غــــيبــــو اوازونــــــه
د جــانــان د غضــب ستــرګې
پکې شــــــر او ســـــل شکونه
د خنــــدا نـــــه تـــرس او وهم
بس ژړا او فــــريــــادونـــــه

هسې نــــه چې دا رښتيـــا وي
هسی نــه چې زه بيـــدار يـــم
هســې نه زه چې په زه ويخــــه
پــــه دې وهــم ګـــرفتـار يـم

کـــه دا وهم هـم وي ښــه ده
خـــو يا ويل کـــه حقـيقـت وي
دا دردونـــه فـــريــــادونـــــه
مـــې د مينـــې بـــرکـــــت وي

کــــه مې دا دمهـــر حـــال وي
نـــو نفـــرت ترينه ښـــه نـــه وو
چې په ســـد مې دا کيفيت دی
ليـــونتـــوب بــه مې لا ښــه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس چې هر څنګه یم ښـــه یم
بس دی نـــور بـــدلیدی نه شم
همـــدغه مې زنــدګـــي شـــوه
بې لــه درده کیـــدی نـــه شم

دا د ډاره ډک خـــوبـــونــــه
اوس پـــه ویخـــه بـانـدې وینم
بې لــه دې مې ژونـــــد نیمګړی
بس همدا مې زنـــدګي شـــوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خساره

عــجــیبــه غـــونــدې دوش دی
کلـــه تـــه زمـــا نـــه مخـکې
کلـــه زه لـــه تـــا نـــه مخکې
دا لا څـــنگـــه رقــــابت دی
پـــــاکــــه منـــده ده او مونږه
نـــه د ځـــان د حـــال احوالــه
نـــه خبـــر پـــه ښـــو پـــه بـــدو
تـــه خندونـــه ماتــــه ډیر کړې
زه لــــه تـــابه تـــا خطـــا کړم
پـــــه همدغه کش و گیـــر کې
نـــه د رب نـــه د بنـــــده شو
شـــا تـــه څومــــره زیبائې وه
څـومره تـاب څـومره ســکون وو
څـــومـــــره حب وو مینتوب وو
څـــومـــره قـــدر د یـــو بل وو
هغـــــه ټـــول مـــو صدقه کړل
خپــــل ســـرعت او بلنـــدۍ ته
نـــو پـــه داسې رقـــابت کې
کـــه همـــه گټـــه زمـــا وي
بیـا هـم زړه کې پـټ پوهیــــږم
چې خـــاسر یمـــه خـــاسر یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غبا

د نـــاصح خـــبـــره ښــــه ده
پـــــه شـــدت د ثقـل و ضـخم
خـــو شـــدت هـم يو واحد دی
چـا کې ډير پـه چـا کې کم وي
دا شـــدت زمـــــا د فکـــــر
يـــا د ټــولــو نــه بـــــدل دی
يـــــا يې ثقـل ضخم ډيـــــر دی
تـــا خـــو نيم خلک قـــانع کړل
او نيم نـــــــور لا پکې ورک دي
خــــــو زمـــا پـــه قنـــاعت کې
د پيتـــاوي داستـــانـــونـــــه
د ادبــــــه وتــــې ټـــــوکـــــې
د پښتـــون اســـلام غمـــونـــه
دا کــــم نـــه دي دا غلـــط دي
دا تـــاريــــخ دې پـــــرونی دی
دغـــــه ټـــوکـــــې د ژړا دي
دا اســــلام دې بـــدل کـــړی
او زمــــا نــــــه تــــوقــع کــړې
چې دا ټـــــول درعملي کـــــړم
نـــو بـــه زه ځنگـــــه انسان شم
زه بـــــه ځنگه مسلمان شــــــم
زمــــا دا بـــدرنگــــــه ذهـــن
چــــې مـــــدام يې غـــلط بولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دردونو فـــريــــادونـــــو
يــــو پټـــه مجمـــوعـــه ده
دې کې داســـې څـه پراتـه چې
په ســـويه کې لږ بــــالا دي
د رب فکـــــر پکـــې داســـې
لکـــــه دا همـــه غـمـــونه
چې پـــه يـــو دعـــا ختميـږي
او دا ستـــا نصـيحتـــونـــــه
مـــايوسی تـــــه لـږ نږدې دي
د دې کار بس دغه حـــــل دی
پــرځـــوې مې که جيګيــــږي
يـــــا زمـــا خبــــــره واوره
يـــــا مې ورک کړه لـــــه غبا نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسوند

د سبـــا د د ډاره نـن رانــه بـــې ژونـــده
د فـراق لـه ویـرې ټـول وصال بـــې خونـده

په همـــه وجـــود تـــابع ستـــا د گفتـارو
خـــو کافـــر د دې کافـــــرو په څو چنده

د خنـــدا او د ادا لـــه نرخـــه مـــه څـــه
کفـــایت کا زمـــا نـــوم ستا لـــه پسونده

د غـــزال سکـــون پـــه خونه د میړیو
او زما په زړه کې ستــــــا د وصـل تنـــده

زمـــا مینه ســـتا پـــه هـــر نظر آشکاره
سـتا حیــــــا زما پـــه سترگو کې څرگنده

ډیـــر مـــزل وو لـــه پنهانه تر اعـــلامه
بـــاقي ټولـــه زندگي لـــــه دغـــه پنـده

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلام

ستـــا ســـــلام راتـــه چـــا اوې
هک حیران شومه په ځـــان کې
چې پـــه تـــا مې بـــاور نـه وو
کـــه مې ځـــان نـــه طمه نـه وه
چـــرتـــه زه مـــــولا د ټکـــــو
تـــه د خپـــل نظـر پـه اوج کې
گــــرچه لـــږه فـــاصلـــه ده
خو ستـــا ځاې نه لرې ښکاري
مـــا نـــه دا توقع مـه کـــړه
چې بـــه درشم درنــــــږدې شم
ستـــا پـــرواز لـــږ عارضي دی
زمــــا ټـــکـــي د صديــــو
ستـــا غــــرور لــــره زوال دی
زمـــا نـــور ټـکي زده کـــيـــږي
پـــه اخــره کې بـــه گـــــورو
چې د چـــا ســـره څــــه کيږي
بـــــاوجـــود د دومـــره فـرقـــه
بـــا وجـــود د دې فـــــراقـــــه
ستـــا ســـلام لکـــــه د اوښـکو
زمـــا سترگو کې اشــــــکار دی
اوس به ځـــان ســـــره لږ کښینم
چې جـــواب يې چـــاتـــه ورکـړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

وحشت

اوحشت چې په غالب باندې غالب وو
هغه درد چې په احساس کې د تقي وو
ما هم ولیده احساس مې کړ غالب شو
یو سرور وو پکې خوند یوه مزه وه
له وحشته چې وحشت مې سوا نه شي
له دیداره گریزان شوم په وحشت کې
د دنیا زیست و روزگار رانه بې خونده
په خپل ځان کې داسې ورک چې پیدا نه شوم
کله دین کله کتاب کله سندرې
مازې وخت وو د خپل عقل غولول وو
یو تشویش لبریز د ډاره د دیداره
یو احساس د رنځ او وهم ستا په وړاندې
دې حالت دغه کیفیت دغه وحشت ته
مې پخپله نوم د مینې ور عطا کړ
عمر تیر شو وحشت ډیر شو زه بې وسه
چې په دې کې ناگهانه راښکاره شوې
په ما هیڅ ونه شو دا څومره عادي وو
دا د عمر تکلیفونه مې عبث شو
اوس خفه شم که خوشاله نه پوهیږم
که دا حال مې ټولو خلکو ته اعلام کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترړیا

د يــــوې نيـــمې شيبـــې
پـــه ژوند کې دومره اثـــــر
دا د کلــونـــو منـــــدې
دا د قـــرنـــونـــو مـــزل
سترړی شم بیا روان شـــــــم
څملمـه بیــا پـــاڅيــــږم
په سر حجـــر د حيــــات
پـــه زړه کې راز د هجـــــر
خپــو کې ځـــوانـي راکاږم
لاســـونـــه ډک د اميــــد
خـــو چې دا چـــرته ځمــــه
نـــه د مــــزل انـــــدازه
نـــه د منـــزل کوم نشـــان
بس ښـــه کوه او گرځــــــه
بـــد قبلـــوه او گرځــــه
نــو خلک څنگـــــه وايـــي
چــې ژونـدون دومـره کـم دی
يـــا بـــه پـــه خلکو کم وي
يـــا بـــه اعـــــلام بدل وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان

بیـــا حیـــران بیـــا پریشـــانـــــه
بیا خپل ځان راتــــه رقیب شـــو
دا بـــه کلـــه فیصلـــه شــــي
چې تـــا واخلم که ځـــان واخلم
که ځان واخلم ته مې ځـــان یې
که تـــا واخلم زه بـــه څـــه شـــم
ستـــا خبـــره هـــم سهـــي ده
مـــا هم څـــو ټـــکي وییـــلي
خـــو کـــه هـــرڅـه تاو راتاو شم
بـــیا همـــاغلتـــــه رارســـم
زه پـــه تـــا بـــاندې مین یـــم
ته په ځان بـــاندې پاک ورک یې
اوس کـــه زه لـــــه ځانه تیر شم
نـــو پخپلـــه تـــا نـــه تیر یـــم
چې لـــه تـــا تیریدی نـــه شـــم
مجبـــور ځـــان لږ تحمـل کـــړم
خـــو مشکل مـــو لاینحل شـــو
نـــه د دې خـــوا نـــه د اخـــوا
یـــا بـــه دا رابطـــه شکیـــږي
یا مجبور چې ته اعـــــــلام شې

(c) ketabton.com: The Digital Library

قوس قزح

مــا نـــه مهـــر پـــاتې نـــه دی زه تـــرې پاتې
پـــه زړګي کې مې کـــورونـــه ملاییـــــن دي

دا الـــــوان دا بـهـــارونــــــه د شبـــاب وو
اوس اقواس د مطـــر هم راته تـــــور سپین دي

تـــا لا دلتـــه زمـــا عشق تـــه میـــزان ایښی
دا دا شؤون د دې دنیـــا نـــه دي د دیـــن دي

د فـــــراق د ابتســـامــــه دومـــره پـــایم
د وصـــال الم بس کـــــرښـــې د جبیـــن دي

راشــــــه تــــه زمــــا پـــه لاره پـه سبیل شه
د نفـــرتـــه نـــور د دواړو زړونـــه خــــوړین دي

چې په ســترګو کې دې ورک شـــو عشـــق يې ولید
چې پیـــدا شــــو لیـــوني دي مجـــانین دي

یــــو محیط د ډار احســـــاس نـــامشخصـــــه
بیـــا حـــاکم زمـــا د مینـــې قاتلیـــن دي

څـــــه زرین د زړه اســـرار څـــــه امیـــدونـــه
که اعــــــــلام نه شي په ما باندې سنګین دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دود

د وفـــا پـــه خیـــال رویـــا ستـــا د جفـــا تخـتـــوم
د خـــریفـــه هـــر ورق پـــه خپلـــه ســـا تخـتـــوم

د احبـــابـــو او اصحابـــو نـــه تـــه مخـــکې راځې
ځکـــه ځـــان لـــه دې تمامـــو نـــه په شا تخـتـــوم

زمـــا دود زمـــا دستـــور زمـــا رواج داســـــــــې دی
چې د خپـــلې جـــامعې یـــې بـــې رضا تخـتـــوم

مـــا پخپله د خپـــل اب و جد پـــه پـــل پـــل ایښـــی
تـــه مـــــې آب تختـوه زه به دې حیـــــا تخـتـــوم

نـــه پښتـــون نـــه بې پښتـــو نـــه اجنبي نـــه افغان
دود دستـــور کلـــه د چـــا کلـــه د چـــا تخـتـــوم

چې مې نـه غواړې نـاکـام دی خو عجیـب غونـدې دی
ستـــا راحت تـــه د اعـــــــــلام د زړه درزا تختوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

حسبي الله

دا د شمس بنفش او حار
د قمر لیل و نهار

دا انهار د طبیعت
او د دوي بې لارې لار

معطر امواج د ریحو
دا جبال او دا چینار

سنګینې د دې احجارو
زور قوت خفا د نار

د ظلما هغه شدت او
صباح لون یې خودمختار

دا د نفس ترتیب او وزن
د زره سُرلی کې درزار

د فصلونو مخکې وروسته
څه ترتیب څه انتظار

تفاوت د ذهن و فکر
لکه زه او زما یار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د احســـــاس قـــدر و قـــدرت او
تجـــاهـــــل د دې ديـــــــار

دا ټول خپلـــه مستحيـــــــل دي
دومــــره نـــظم او نظـــــــار

چې اعــــلام جز د نظام شــــــو
نـــو سجـــده مې افتخــــــار

(c) ketabton.com: The Digital Library

مزرعة الاخرة

زمـــا عقــــل څـــه یـــو سِـــر دی
کلـــــه سیــــر کـــړي د سمـــاو
کاینـــــــــــات ذره ذره کړي
د دنیـــا و مـــا فـیهـــا نـــه
ذره هـــم تمنـــا نـــه کـــړي
پـه خپـل ذات کې داســې غرق شي
چې پخـپـلـــه نـــه پـــوهیـږي
چې زه څـــه زمـــا وجـــود څـــه
بیـــا راپـــاځیـــږي بیـــدار شـــي
پـــه ښي اړخ وي یـــا پـــه چپ اړخ
د فنـــاو شمیــــر شروع کــــړي
کلـــه نـــام کلـــه مقـــام وي
کلـــه زور کلـــه دستــــــور وي
کلــــه هیـلـــــه د لا نـــورو
د ســــریـــع غنـــیٰ او امـــــن
دا بـــل اړخ یې بیـــا بـــدل وي
څـــه گیـــلې گوزارې ځـــان نـــه
څـــه د خپـــلو د پـــردیـــو
د چـــا لـــږ شـــان ښه جبل شـــي
د چـــا ډیـــر ښـــه ناپدیـــد شـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپـــل وجـــود تـــه بې ارزښـــــه
او غبـــا پـــه تعقـــل کـــــې
دا خـــو سمـــه ریشـــخنـــدي ده
زه بـــه څـــه وایـــم چې څـــه یـــم
کـــــه دې ځـــان چرته پیـــدا کـــړ
چـــم ګاونــــډ تـــه یې اعـــلام کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

امن

خوف او وهــــم مې ملګــــــري
کلـــــه یـــو سـره ګــرزیـږم
کلـــــه بــــل سـره روان یــم
یــو مــې مـــــل د کـــار د لارې
بــــل ملګــــرى د خوبــــونـــو
زه یې ځـــــان تـــه مجسم کړم
یـــا ترسیم یـــا داستـــانـــونـه
یــــــا د خـــــوف وهم سیوا شي
یــــــا د وهم خـــــوف غالب شي
ښــه سـهې پــکې مصــروف یـــم
ځـــــان شهید کړم په ژوندونــــه
یـــا معــــذور شم لـــــه اعضـــاو
لـــــه یـــــوه ښـــاره تـــر بلــه
سفر نــــه وي یــــو تعلیـــق وي
او چې هــــــر کلـــــــه تمــام شي
د سبا تشویش اعـــــــــــلام کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاره رازونه

لــــړ ښپيمـــانــــه يـــم لـــړ گيـــج يـــم
د حيــــات پــــه طـــــور طـــريق مــې
د خپـــــل عمـــــر خــــلاصـــه مــې
د خپـــــل ژونـــــد ټولـــــه قصـــه مــې
يــــــو کــتـــاب ټکـــي پــــه ټکـــي
پـــــــه همـــــــه و لســـــانــــونــــو
مــــــرتب او عمــــــومــــــي کـــــــړ
ټــــول عــــالم مې راخبـــر کـــــــړ
هـــــر ســــړي ته مې بيــــان کـــــــړ
اوس نـــــه راز شتــــه نــــه سِرونـــــه
نـــه مې خپـــل شخصـــيت شخصـــي دی
هــــــر پيغــــــور دا ستـــــا پـــه ژبـــه
او طعنـــــــې د نـــــورو خلــــکـــــو
تـــــر اکـــثـــر حـــــده رښتيـــــا دي
تـــــر اکـــثـــر حـــــده رښتيـــــا دي
مــــــا پخپــلـــــــه بيـــــان کــــړي
خـــــو يـــــاويـــــل چې لـــــړ تيـــره دي
د زړگـــــــــي نــــــــه بـــــــوټ راوزي
نـــــو ښپيمانــــــه يــــم او گيـــج يــــم
چې اعــــــلام د رښتيـــــــا ښــــــه وو
کــــــــه حيـــــات پـــــــه صمت او کذب

(c) ketabton.com: The Digital Library

امید

چې بـــه زه ولې ژونـــدی یـــم
چې زمـــا بـــه څه مقصد وي

همـــه درد پـــه خوښـــه ګالـــم
د نـــاخـــوالـــو او رنځـــونـــو

د دنیـــا پـــه داد ستـــد کـــې
کلـــه فـــوز کلـــه کـــوتـــاهه

خـــو مقصد مې دی همدلتـــه
بعد له مـ رګـــه خو خودکار یـــم

پیـــدا کـــړی مـــې لا نـــدی
چې زمـــا بـــه څـــه مقصد وي

نه طـــالب د تخت و امـــــــر
نه مجـــذوب د عـــرف شهرت یم

یـــو ژوندون دی او تیـــریـــږي
د مقصـــد مـــرام پـــه طمـــه

کـــه پیـــدا مې کـــړو ناجح یـــم
په فریاد به یې اعـــــــلام کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل

روابـــــــط او نسبـتـــونــــــه
څـــه زمـــا ســـره راغـــلي
څـــــه مې خپلـــه انتخاب کــړه
او څـــــه زه انتخـــاب کــــړی
اوس مـــې دغـــه وظـــيفـــه ده
تـــل ميـــــزان پـــه لاس ولاړ يـــم
نســبتـــونـــه پـــرې تـلمـــه
پـه چـا زه درونـد څوک پـه ما درونـد
پـه چـا زه ســپـک څوک پـه ما ســپـک
يــــو حســـاب کتـــاب روان دی
کلـــه جنگ کلـــه خنـــدا شـــي
څــــه گيـــلې گــــوزارې وشـــي
څـــــه خفـــــه شي څـــه خفه شم
کــــه خفــــه شي کـــه خفــه شم
زه پــــه دواړو خفـــــه کـــيــــږم
چې ميـــــزان بـــه مې سم نـــه وي
او کـــه زه بـــه لا اعـــــلام يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

مکرر

ځـــه راځـــه چې بیــا د ســـره در مییـــن شـــم
یــــا د ســــره ستـــــا د چشـــم و لب دوران شي

پـــــرې چې بیــــا دې هـــر نظـــر نظــر اثـــر شي
چې بیــــــا ورک شمـــــه نابـــــود رانه خپل ځان شي

چـــې دې بیـــا پـــه خنـــدا خانـــدم بې دلیـلـــه
او یـــــوه اوښکــــه دې تنــــدر د اسمـــــــان شـــــي

خـــو دا دود د فطرت نـــه دی، چې بـــد نـــه شـــي
زه به ځوان شـمـه خو زړه به مې ځنګ ځوان شي

تـــــه بـــــه هـــم بیـــا نـــاز ادا د ځـــوانۍ وکـــــړې
خـــو یـــالیت چــــې دې ادا زمـــا ارمــــان شــــــي

دا د عـمـــر تقـــاضـــا ده زړه دې چپ کـــــــــړه
سپین ږیرتـــوب کې ارمــانـــونـــه هـــم ارمــان شي

دومــــره بس دی چې مـــو زړونـــه اوس هم یـــو دي
دواړه یــــو دي کـــه ظـــاهر شي کـــه پنهـــان شـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د درد قد

د درد هــم قـــد و قـــامت لکـــه زمـــا وي
پـــــه فــرياد کې هم عجبه شان چوپتيا وي

د فـــراق ســـرور بيشتـــر وي لـــه وصـالـــه
تنهايي او خـــاموشي کې هم غـــوغـــا وي

د ذکا معيــــار بـــلنـــد د مجـــانينـــــو
خـــو ذکا کې بيـــا پنهـــانـــه ليونتيـــا وي

پـــه تيـــاره کـــې د قزح د قوس رنگـــونـــه
په گلشن کې کلــــه شب هسې ظلمـــــا وي

دا د هـــر چـــا پـــه نظـر کې داسې نه ده
چې يې گـــوري يـــا فنـــا وي يا شيدا وي

زه يې وينم او گمـــان چې تـــه يې وينـــې
کـــه زمـــا وي نـــو زمـــا بـــه هم گونا وي

هله پوه شـــوم چې دې ټولو باندې پوه شـــوم
چې دا نه وي نه اعــــــــــلام نه يې دنيا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تلوار

بیـــا مې وینـــه پــه تلـــوار ده
بیـــا رګونـــو زړونـــه غټ کـړل
منډې ترړې شوې غوغا شـــــوه
چې دا ولــــې داســـې ځغـــلي
چې کوشش دا د حیـــــات دی
که یې زړه راتــــه نــور تنګ دی
پـــــه ســـړه سینـــه یـــې زغـمـم
خـــو پـــه درد بانـــــدې توده شي
بیـــا تقـــریــــــر نصـیحتـونـه
د طـبیـــب تکــــــرار خبـــرې
او زه ټیټ ســـــر ورتــــه غــوږ یم
خو تر څو به مې راټینـګ کړي
څـــه فولاد خـــو نه دي زړه دی
یـــــوه ورځ بـــــه د دې منـــډو
جـــواب تـــل د پـــاره ورکـــړي
منـــډې تـــــرړې بـــه راحت شي
او اعـــــــلام بـــه پـــه قـرار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اضطراب

پـــــه سبـــا بيـــــگا عـــادت يم
آمـــــوختـــه لـــه حب نفـرت يم
درد راحــت راتـــه آشنــــــا دي
عادي شـــوي خـــوب خنـــدا دي
عمـــــر ټــول همدغـــــه شان وي
ښــــه خـــــراب مــــدا روان وي
خــــو دا ځيني حـــالـتــونــــــه
بې معنــــا غــــونــــدې دردونـه
چې نــــه درد وي نــــه آرام وي
نـــه ژونـــــد ځغلي نــــه تمام وي
نـــه غــــوښتنــــه د حيـــات وي
نه خـــــواهش د مرگ وفـات وي
نـــه ژړا تـــه زړگـــــــــى ډک وي
او خنـــــــدا کــې مې هم شک وي
نــــه پـــه ډلـــه کې خوشالـــه
تنهـــــــايۍ کې هم بې حـالـــه
د شوگيـر نــــه پـــه فـــرار وي
او پـــــه خــــوب کې بې قرار وي
خــــور و نــــوش مې لـــه عادته
خيـــــر خبــــر د مجبـــوريتـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داســـې ژونـد داســـې زمـان وي
او ســــــړی ورتـــــه حیـــران وي
چې بـــــــه خلکـــو ته دا عام وي
که خواص به د اعـــــــــــــلام وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مثال

د صعـــــود یـــــوه زیـــنــه ده
پـــــکـــې لا تعـــــداده پـــاټکـــي
څـــــه مشکل څــــه مستــحیل دي
زه ورخـیـــــــژم او ورخـیــــــــژم
کلـــــــه مـــات پاټکي تـــــه رسم
پـــــه یــــو چــل یې را سمبال کړم
کلـــــــه بیـــــا ســر پـــه تـــالاقـــه
را خطــــــا شــم مخ پــــه کـــــوزه
زان راټینګ کـــــــړم پـــــه زورونو
ګـــــډ او وډ ستړی ستـــــومــــانــه
بیـــــا آغـــــاز کـــــړم مخ پـــه بـــره
یــــــو سفـــــــر نـــــا منـــظـــمـــــه
کلـــــــه منــــډه د غـــــــزال وي
کلـــــــه ګـــــوډ او شل مـــزل وي
خــــــو روان یمــــــه روان یـــــم
د صعـــــــود پـــــه آه و چـــاه کې
دا صعـــــــود پکـــــې لا څـــه دي
نیکمــــــــرغي بـــــه څــــه تـــه وایي
دا پـــــه دې زړه چـــــــاودون ارزي
کـــــه زه هســــــې ور روان یـــــم
خــــــو کـــــه نه ځم نو څه وکــــړم
یــــــو همــــدغـــــه لار مې زده ده
یــــــو همـــــــدا مې مــــــدام کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـــــه پـــــه بلـــــه لاره پـــــوه شم
گونـدې ژونـد بـه مې راحـت شي
او کـــــــــه مـــا غوندې نور هم وي
نـــــو اعـــــــلام به يې مثال شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

عشق

ستـــا جمـــال هسې حـــائر هســـې خطـــا کــــړم
د حســـينـــو پـــه تضـــاد يــې مبتـــلا کــــړم

د هغـــې چشـــم و نظـــــر هســـې اثـــر وو
لــــه نظـــره يــې د لـــرې نـــابينـــا کــــړم

عشـــق هغـــه وو چې خـــالـــې وو لـــه طلبـــه
پـــه طلب مـــې عشـــق خـــالــې د محتـوا کــــړم

چې پـــه خيـــال کې مې تصـــويـــر مجسم کــړی
کـــه تـه نـــه يې نـــو غلط کـــوم گـــونا کــــړم

دا وسعت زمـــا د فـــکـــــر کـــه مـــــزاج دی
پـــه تعـــريف او ستـــايش دې لا زيبـــا کــــړم

زه بـــه وگـورم چې خـــرنگـــه دې هيـــر کــــړم
چې دې يـــاد کـــړمه نو هير به دې هم بيا کــــړم

ستـــا خنـــدا کې زمـــا ټولـــه خنـــدا ورکـــــه
پـــه يـــوه اوښکـــه دې ورک زه راپيـــدا کــــړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خـــــوبونـــو قــرارداد ستـــا لـــه عيـــونـــو
زه پنهـــــان خـــو شـــوګيـــرو رســـوا رســـوا کــــړم

عشـــق مې زيات شي چې مې عشـــق کله په تا شي
د اعـــــــلام به څـــه وي نور چې يې سيـــوا کـــــړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چل

چې پــــه تــــا کې به څه چل وي
تــــه بــــه ولــــې دل نشيــــن يــې
زه پــــه څــــه درتــــه مايــــل يــــم
ځان مې پاک دربانډې ورک کړ
ستــــا د يــــو نظــــر د پــــاره
حيــــات پــــاتــــې روزگار پــــاتــــې
ستــــا فــــراق لــــكــــه د تــــورې
زړگــــی نيــــم کانــــدي پــــه نيمــــه
ستــــا پــــه يــــو شيــــبــــه خبــــرو
کــــې ســــازونــــه د دنــــيــــا وي
ستــــا پــــه نيمــــه خولــــه خندا کې
حــــديقــــې او بــــوستــــانــــونــــه
ستــــا د وصــــل پــــه لمحــــه کې
هــــزارهــــا کــــاونه ورک شــــي
چــــې پــــه تــــا کې بــــه څــــه چل وي
چــــې دې ليــــکــــم چــــې دې لــــولــــم
چــــې رويــــا پــــه تــــا ابــــاد دي
او پــــه ويښــــه تخيــــيــــل کــــې
راتــــه ښــــکتــــه پــــورتــــه کيــــږي
دا بــــه کــــلــــه پــــورې دا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دی لاړمـــــــه بـــوډا شـــــوم

خــــو اوس هـــم چې تـــه رایـاد شي

د اعــــلام ځـــواني آغـــاز شـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیونتوب

هسې ځان سره لګیا
په خبرو په کیسو
د الفت د خیال خوښې
د هجرانه ترس و ډار
په خپل ذهن کې تصویر
کله ښه کله خراب
کله ځان سره خندا
کله ځان له ځانه ترس
خلک کل زما تابع
زما خوښه زما غږ
چرته زه شم مقصر
چرته خلک بې وفا
خپل تقصیر په خپل ګمان
پاکوم او سموم
خو د نورو د جفا
په خپل ذهن فیصله
ټول غلط وي زه صحیح
کله نه یم ملامت
خو پوهیږمه په ځان
چې ژوند اصل داسې نه
بلکه داسې لکه خلک
ګیني یا به تل نفرت
یا لږ نور هم لیونتوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین کاغذ

خالیگاه د خپل احساس ډکوی نه شم
په الفاظو ډکوم سپین کاغذونه

د خپل ژوند د کلماتو سره لوبې
کله نظم کله نثر او خیالونه

په اعدادو زما عمر حساب نه دی
په شباب صغر کې ورک رانه کلونه

چې دې څه راته خودلي نیم غلط وو
دین مې مینه دین مې ژونددین مې گلونه

ته چې وایې چې خوشال یم نو خوشال یم
چې په ما دي درته کم ښکاري دردونه

د فراق هره لمحه مې یاد کې پاتې
وصال ورک لکه چې ورک مې دي یادونه

په تمامه مې اعلام درته خپل ځان کړ
دغه زه او دغه ته دا حاسبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله کیږي

کلـــه دغــه شــانتـــې چــل رابــانــدې کیـــږي

چـــې مــې بـــدي شي هم تـــه هم ستـــا یــادونه
بـــې معنـــا شـــي د ژونـد ښـــه او بـد اړخـــونه
یـــو نفـــرت د خپـــل وجـــود د خپـــل پهـــلو نـه

کلـــه دغــه شــانتـــې چــل رابــانــدې کیـــږي

ارمـــانـــونـــه خـــواهشـــونـــه مـــــې تمـــام شـــي
دود دستـــور رســـم و رواج راتـــه نـــاکام شي
د ســـوچـــونـــو او فکـــــرونـــــو ازدحـــام شـــي

کلـه دغـه شـــانتـې چـل رابـانـدې کـیـږي

زړه مــــې تنـــګ شــــي ساه مې تنګه بې دلیله
یـــو وحشت مې شـــي تـــرخنـــګه بې دلیـــلـــه
عیـــن بیـــزار لـه هـــره رنګـــه بــې دلیـــلـــه

کلـــه دغــه شــانتـــې چــل رابــانــدې کیـــږي

میـــ نه ورکه شي عشـــق ورک احســـاس فنا شي
یـــو عـــادي غـــوندي بشر راتـــه اشنـــا شـــي
نـــور خـــوبـــونـــه او خیـــالـــونـــه بې معنا شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلــــه دغــه شــانتـــې چــل رابــانــدې کيـــږي

پـــــه دوا او پــــه دعــــا مــــې گــــوزاره وي
بس خـــوبـــونــــه د دردو يــــوه چـــــاره وي
او اعــــلام د دغـــــه حـــــال پــه نظـاره وي
کلــــه دغــه شــانتـــې چــل رابــانــدې کيـــږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو

پـــــه یــــو ځـــو اصطلاحـــاتـــو په لفظونو
نـــه غـــربي یم نـــه تـــابع د خلیجـــونـــو

استعمــــــــار مــــې سیـــــاسي، ادبي نه دی
خپـــــل لســـان او خپل ادب مې د کلـــونو

کــــه یو ځــــو کلیمې ستا پکې ژوندۍ دي
نـــو شاکـــر اوســـه زمــــونږه د قـــامـــونو

منطقه ده جامعــــه ده زیــ ســ ـت روزګار دی
دا بـــــه ځـــــه شي پـــــه نفـــاق د لسانونو

زمـــا هـــره خـــوا لهجـــه د تاثیـر لاندې
اوس هم ښه یمــــه چې شتــــه یم له کلونو

کــــه پـــه خـــوښــه او اثر د مجـــــاورو
هـــم بــــه زه وی هـــم مې ژبه په نومونـــو

دا چې ځـه راسره شـتـه همـدا مې بس ده
د اعــــــلام یې ځـــه پـــروا په پیغـــورونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې ياري

زړه مې تنګ دی خـــلق مې تنګ دی او تـــه ستره
نــه ځـــاييـــــږي پکـــې ستـــا د زړه خبـــره

زه د ځــانــه پــه تکلــيف يمــه پــه تنګ يــم
لا د پـــاسه پـــرې ستـــا مينـــه مهـــاجــره

غــم د يــار غــم د روزګار غــم د ځـــو تـکـــو
اوږده لاره او زه ستـــــــړی لـــــــه ســـفــره

ته پوهيږې چې زړه مـــات کړې بيـــا يې روغ کړې
زه پـــه تيخـتــــه مـــوفـــق ستـا لــه هنـــره

دا خــنـــــدا او دا مســـــکا او دا خــبـــــرې
يـــو نقـــاب زمـــا پـــه مـــخ دی د بـهـــره

يـو تـه نـه يـې چـې دې زه پـه دا روزګار کـــړم
د يـــارانو سعــــي زيـــار پـــه ځـــو نفـــره

ګـــريـــــزان د شـــهـــر و کلـــې د فســـاده
ګـــريـــــزان يـم پـــه همدوي کې لـه دې شـره

کـــه زمـــا پـــه خوښـــه کيږي نو اعـــــلام کړه
بـــې يـــاري او بـــې دوستـــي لـــه هـــره دره

(c) ketabton.com: The Digital Library

قرار

پــــه دوا کــــه پــــه دعــــا شي
کـه پــــه دم درود د چــــا شي
کــــه دا زړه مې لــــــبر قرار شي
د دنيــــا نــــه او دا ستــــا نــــه
دنيــــا غــــم دی پــــه دنيا کې
پــــه دردونــــو کــــې دردونــــه
تــه مــرهم يې خــو درد ښه دی
آمــوختــــه لــــه خپلــه ژونـده
پــــه فــراق دومــره عادت شوم
چې وصــــال راتــــه مشـکل شو
زړه مــې تــــور ستــــا د خبــــرو
د جنــگــــونــــو او لانجــــو نــــه
خــــو چې نــه يې هم خفــه يـم
ستــا پــه جنګ پسې ځــــوريـږم
درد ځــــه هسې رابلــــــد کــــړم
چــې راحت کــې ناراحت يــم
او خــــــواري او کــــوششــــونــه
کــــه دا زړه مې لــــبر قــــرار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کال

کـــال کلـــونـــــه دي تیـــریـــږي
او زه ورک لــــــه خپــــل ادراکــه
کلــــه وایمــــه چـــې ښـــه شـــو
یــــــو کال عمـــر مـــې راکـــم شـو
د دنــــیـــا د داد ستــــــــــــده
د اشنــــــا د تنــــــفــــــــره
لکــــه مـــا تــه چې معلــــــوم وي
چې تـــر کـــومې بـــه ژونـــدی یم

خــــو دا بــــل طرف یې هـــم شته
د امــیــــــــد د ازروگانــــــــو
چې کــــه بل کال لــــــږ راحت شي
چې کـــه بـــل کال بریـــالي شـــو
چې کـــــــه دې کال کـــې د مینې
او الفت گلــــونــــــه ډیــــــر شـــي

زمــــا درک زمــــا ادراکـــــــــه
ستــــا دا دواړه درکــــه ســــــم دي
دنیـــــــا ډار دی او امیــــــد دی
کلـــــه دا شــــــي کلــــــه دا شي
پــه دې زیســــت د تور او ســپین کې
څـــه اعـــــــلام ملامت نــــه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

مطر

دا قطـــرې د مطـــر و بـــرف چې
پـــه نـــازونـــو اداګـــانـــو
ښـــه پـــه شمـــار باندې شمیرلې
راوریــــــــږي راوریـــــــږي
پـــه چـــا ښـــه دی پـــه چا بد دی
څوک مفلـــس کړي څوک زرخیزه
څـــه خفـــه وي څـــه خوشـالـــه
څـــوک دعـــا د وریـــدو کـــړي
څوک د شین اسمـــان د ستـــورو
هـــر غوښتـــل تـــر خپل هدفـــه
او دعـــــا د خپـــــلې ګټـــې
عجیبـــه غـــوندې انصـــاف دی
د رب کار او حـــکـــمتـــونـــه
اختــــــلاف د احتیـــــاجـــاتـو
او عطـــــا د مختـــلـــفـــو
داسـې پـــــاک داسـې روښـانه
لکـــه څـــاڅکـــي د دې مطـــر

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغکه

زه د کیــــف او د ســــرور عـــالم کې ورکه
تـــه غمـــونـــه د دنیـــا راتـــه قطار کړې
مـــا تـــه تـــه او ستـــا دنیـــا لکـــه باغکه
معمولي ده که وجود دې رانــــه جار کړې

نـــه پـــه ځـــان نه په جهان یې نه په ما یې
او کیسې مطـــالبـــې دې پـــه ســــوونو
یــــو مجهــــول یې کـــه یو سِر یو معما یې
خـــو دعـــوې دې د پــــرانستـــو کتـابونو

زه د خپــــلــې دنیـــا بـــې نیـــازه ملـــکه
مستحیلـــــــه ده چې دې دنیـــا ته لار کړې
مـــا تـــه تـــه او ستـــا دنیـــا لکـــه باغکه
معمولي ده که وجود دې رانــــه جار کړې

ستـــا د فکـــــــر انتهـــا زمـــا آغـــاز دی
کـــه عـــاقـــل یې ځان لړ ټیټ مقایسه کړه
ستـــا غضب قهــــــــر غصه لا زما نـــاز دی
لــــړ رمزونــــه اشـــارې دې آهستـــه کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمـــا ښــه بـــده خبــــره مبــارکــه
تـه بـه فکر حســابي کړې چې گفتـار کړې
مـــا تـــه تـــه او ستـــا دنیـــا لکـــه باغکه
معمولي ده کـه وجود دې رانــــه جار کړې

دا زمـــا زیبـــایي حســــن ســــرمـایـه ده
تـا نـه ښــه عـالمان ډېر دي خوا او شـــا کې
زمـــا یو نظـــر لیـــدل لویـــه کیسـه ده
ستـــا خبـــــرې نصایح پــــاس پـه هوا کې

تـــه جـامــد زمـــا وفـــا متــحــرکــه
هســـې نــه چـــې اعـــلام هــسې گرفتار دی
مـــا تـــه تـــه او ستـــا دنیـــا لـــکـــه باغکــه
معمولي ده کـه وجود دې رانــــه جار کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم ښادي

زه خـــــوشحـــــالـــه کـه خفه یم
خـــــــوشحالي خفگان نو څه وي
کـــه پـــه مـــــا وي که په بل چا
زه یـــې ولـــې حـــس کـــومه
خـــو په درد غم دې خـــــــوگیږم
په خنـــــدا باندې دې خانـــــدم
دا احســـاس مـــا کې د څـــه دی
د دنیـــــا قـــــانون روښـــــــانه
خپـــل پـــردي پکې معلـــــومه
نـــــو زه ولې داسې نـــــه یـــم
ورک پـــــه خپلـــــو پـه پردو کې
او چې گـــــورم نــــه پوهیــــږم
چې خفـــــه یم که خوشحـــــاله
خـــــو پږهیږمـــــه همـــــدومـــره
چې دا غـــــــم او دا فرحت مې
داسې گیـــــرچـــــاپیره گـــــرځي
د هـــــر چـــــا پکـــې نوبت دی
د هـــــــر چـــــــا پکې حصه ده
او پـــــه هـــــر چـــــا موقت دی
نـــــه دوستي نـــــه یـــــارانه کړي
نـــــه کینـــــه او دشمني کـــــړي
نـــــو چې درد خوښي بې دینـــه
بـــــې مـــــذهبه بې لســـــانـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نـــــو دا زه او تـــــه لا څوک یـو
چـــې یو بـــل سـره حــس نــه کړو
نـــو زه ځکــــه نــــه پوهیـــــږم
چې خـــــوشحالـــــه که خفه یـم

(c) ketabton.com: The Digital Library

آخر

کـــه په قـــدر د اشنـــا مې ســـر پایین شي
یـــانصیب کــــه مې نصیب دغـــه آیین شي

هـــر گفتـــار دې آیینــــه زمـــا کـــردار ته
پـــه نظـــــر دې دا ساده ژوندون رنگین شي

که فـــدا دې شم لـــه وجه و عیـــن و خشم
گوندې شتــه جمال دې لا پسې حســین شي

د وفـــا جمـــال حیـــا تقـــوی مثـــال یې
چې دا عشق بــــه د دنیا که بــــه د دین شي

دا اثـــر پـــه مـــا طاري کـــه په تـــول دهر
یـــو نظـــر دې د اقوالو جـــانشین شــــي

چـــې یې پریږدې دنیـــا پریږدي لـــه جنـــونه
چې ور وگـــورې غریب بـــــالانشیـــن شي

د فـــراق ذکـــر مشکل دی لـــه فـــراقـه
په وصـال دې زنگ وهـــــلی زړه زرین شي

د اعـــــــلام یو څه ساعت بې ستا د خیاله
یا خـــــو نــــه شي او که شي نو آخرین شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر

گوره طول د دې سـجدو نه
د رکـــوع او قیـــامـــو نه
په تکــــــرار نوم اخستو نه
نوش و خـــور نه بندیدو نه

بې لــه فهمـــه د ویيلــو
بې لــه درکـــه نقلــولـو
بې لــه سرپـــا قبلـــولو
او د ځـــان د غـــولـــو

د دې ټـــولـــو نــه په ګـډه
د چا نــــه مړه کول ښـه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

حلف

و رب الکعبــــه کـــه بـــاور دې نـــه شي
چې مې پـــــه ځـــــان شي ا په تا لوروم

دا مشـــــاکل د حیات گـــــــرځي چرخي
چې جـــــــوړوم یې د هـــــــر چا جوړوم

دا استـــــدعـــا دا عبـــادات بنــــدگي
لکـــــه چې زه پــــرې تعالیٰ غـــولـــوم

زمــــا سکـــوت د غبـــا نـــــه دی گوره
خپـــــل احترام ستـــا پـــــه غبـــا بدلوم

موسفیدۍ تــــه که پیــــــري وایـــــې نو
زه خپل ځـــــو تــــاره خامخا بدلــــــوم

کلـــــه نـــــا کلــــــه تـــــرنم طاري شي
سمــــــې خبـــرې پــــــه غنــــــا اړوم

یـــــــــــو عجب کیف او خاموشي وي پکې
د اعــــــــــــــلام شپه چې تر سبا تیروم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خندا او محبت ظلم په عامو
مظلوم نه په ځان، آگاه نه په مرامو

وصال هم په رواتب رسوم اجرت شو
یوه نوې جامعه د عاشق نامو

زیرِ نامِ دین مذهب تجارتونه
اشتریٰ پکې د شیخو د امامو

گِروي د نشستونو مجالسو
مغسله د ناروا او د حرامو

د قدرت تشنه لبان عسا په لاسو
درز او غپ په قبیلو او په اقوامو

دا مې جهل که خلوص دی او که دواړه
دا سکوت په دې سبابو په دشنامو

که سمیږي نو په عقل په منطق ده
نه په زوتو صلاتونو او صیامو

چې اعلام پکې خطا شو نو قوي دي
برنامې د خوارجو د غلامو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نشانه

زما عقل ———— ستا خبرې
لکه مونږه ———— لرې لرې
ته څه وايې ———— چې زه به کړم
ما ته خپل کړې ———— زه دې څه کړم
ته گيلې کړې ———— زه عذرونه
خو په حقه ———— دواړه زړونه
ته بل څه ته ———— مينه وايې
د اظهار په ———— تمنا يې
زه بيا بل شان ———— مينه گورم
بس احساس په ———— مېين پلورم
يا خو ته حق ———— ستا وينا حق
ستا د مينې ———— راه و چا حق
يا زما د ———— عقل لاره
برابره ———— ما د پاره
خو چې څنگه ———— به دا حل شي
نظرونه ———— مو څنگ مل شي
ځه راځه نو ———— داسې به يو
سره روگډي ———— په کړه وړه يو
دا جنگونه ———— جنجالونه
مو د مينې ———— نشانه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاینجل

زما ذهن د خیالونو یوه دښته
چې په هر طرف یې شین سما ښکارېږي

که د خپلې محدودې یوه کوټه ده
چې زما هم کله زړه پکې تنګېږي

انتها د اوج په بره په صعود کې
چې لحظه کې اسمانونو ته رسېږي

که شروع د څو فکرونو کې نښتی
چې یې خپله د خپل نفسه پیدا کېږي

د حیات ممات رازونه دلیلونه
پکې ګرځي پکې اوسي او غزېږي

که ګیله د یار د یو کاږه نظره
چې دنیا او ما فیها سره سمېږي

تصور د قدرتونو طاقتونو
چې پرې وس د مخلوقاتو نه رسېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او کـــه ضـعف لـــکه دا زه او زمـــا زړه چـــې
د غـــمـــونـــو د دردونـــــو نـــــه ډاریـــــږي

ښـــه عـــجبــه معـــمـــا ده لا یـــنـــحلـــــه
چې پـــــــه ذهن مې خپـــل ذهن نه رسیــــږي

دا عـــادي ده کـــــه یوازې په اعــــــــــلام ده
چې پـــــه دې جنون خوښیږي او مستیـــــــږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

برکت

نه سرعت د ساعت ډیر دی
نه شپې ورځې لنډې شوي
نه جذبه د عشق مړه شوې
نه دردونه کم او زيات دي
نه راڼه ستوري تياره دي
نه بنفش رنګونه پريښي
دا دنيا هغه دنيا ده
دا ديار هغه ديار دی
نو دا منډې ترړې څه دي
دا ژوند ولې داسې تښتي
دا ياران ولې خفه دي
دا دنيا ولې بې خونده
دا ګونا د دنيا نه ده
زه لږ ډير وربانديې پوه شوم
چې په دې څومره پوهيږم
دا به هومره تيزه ځغلي
زما وخت به داسې وخوري
چې خبريږم نو تمام وي
دا د عمر برکت دی
بس همدغومره راپاتې
د عمرونو لوې خالق دي
زما هم برکتي کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جمال

مثـــلِ ورد یې مثـــلِ قـــلب یې مثـــلِ جــــان
د جمــــال حـــدود تمـــام ستـــا پـه اعیان

خــــوي خصلت عـــرف و عادت دې بې بدیله
قـــد قـــامت کلام و خلـــق دې د پـــریــــان

طـــــلاوت دې لکــــه شمس آشکار لـه دوره
د قــــرب طمــــه کې فنـــا فــــلان فـــلان

حــــــلاوت دې لــــه کلامــــه پـاک څرګند دی
مشتهـــــي ورتــــه د هــــــر بشــــــر آذان

لامقصـــــوده دې شبــــاب تلــــف تلــف کړم
مــــا یشــــا حسن تخلـــیق د رب سبحــان

ظـــرفیت دې له جمیـــلـــو بــــالا تــــره
نــــه غـــرور نـــه تکبـــر شـایـــان شــــان

ده همـــه و نظر تـــا تـــه او ستـــا مـــا تــــه
نـــاز پرور و نـــاز بـــردار د بې کســـان

تــــه نــــادر یې چشم دیدو د اعــــلام کې
دا بـــاقــــي خـــلایق همه کـــما کـــان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورک

د ژونـــــدون تپ و تـــــلاش کــې
یـــــو احساس وو لــــږ مبهمـــــه
مـــــا پـــــرې نـــوم د مینې کیښود
او پــــــه منــــــډه ورپسې شـــــوم
قسمـــــا قســــم خـــــلایق مــې
د رڼـــــو ستـــــرګـــو نــــه تیر شو
څــــــوک مې خپلـــه مسترد کړل
چـــــا زه رد کړم چې بدرنګ یې
پـــــه همدغــــــه داد ستــــد کــې
مې تــــــه ولیـــــدې شیـــدا شوم
دا بــــــاقي دنیــــــا مې پریښـــــوه
او یــــــــو ته مې خپل منـــــزل کړې
د وصــــــال پــــــــه آرزو کــــــې
عمـــــــر تیــــــر شــــو ځواني تیره
پــــه دردونـــــو تکلـــیفــــونــــــو
مـــې ځـــــان ورســـــاوه تـــا تـــه
تـــــه زمـــــا شــــوې او زه ستا شوم
لــــــــږ راحت شوم لــــــږ دمه شوم
خـــــو اخـــــره کې مې پـــام شو
چې هغـــــــــه تلاش اوس هم شته
لا مې حس ورک شـــوی نــــــه دی
لا منـــــــزل ته مــــــزل ډیر دی
کــــــه تــــــه نـــــه وې نو بیا څه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زمـــا منـــزل بـــه کــوم وي
بیـــا مبهـــم شـــوم لادرکـــه
بیـــــا مې فکـــر گـډ او وړ شو
خـــو اوس هغـــه شیمـــه نشته
نـــو مـــزل مې اکـــتفا شـــوه
او منـــزل نـــه منصرف شـــوم
د دې ژونـــد دې خــــالیگاه ته
څوک احســاس وایي څوک حرَص
خو اعـــــــــلام چې ورته گوري
نـــو همدغـــه لیـــونتـــوب دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهمیت

افتـــــرض دنیـــــا یــــــو جسم قلب یـــــې دین وي
زه قطــــــــره د دم روان پــــــــه شیـــــریـــــانــونـــو

نـــــه پــــه مـــــا بـــــانــــدې ابــــاده نــــه بـــرباده
مکــــــــرر مبهـــــم مې کار پـــــه کال کلـــــونـــــو

یـــــو سفر دی قلب تـــــه ځــــم بیـــــــرته راوځم
بیـــــا ورځمــــــه بیــــا راځــــــم پــــــه کرتونو

هسې ځـــــان راتـــــه عقیم بې کاره ښـــــــکاري
مـــــانده شوی خســــته شوی لــــه کارونــــــو

بــــې اهمیــــته بـــــې ارزښـــه او بــــې ســـعره
گـــــرفتــار یــــم د حیـــــات پـــــه دورانــــونــــو

کلـــــه تیــــز کلــــه بطي شـــم بې اخـــتیـــــاره
کاش چـــې زه هم لــــــږ مختار وی د مـــــــــزلونو

جســـم زوږ شـــو قلـب ضـعیف شـــو چې خبر شـــوم
چــــې زه هـــم گــــوره مهم یـــــم تـــــر حـدونــــو

کــــــه زه وچ شـــوم په شـیریان کې کــــــه په زړه کې
هـــــر یـــــو څاڅکی بـــــه محتاج کړم پـــــه سوالونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې تر کومې یا روان یا لرې نه شم
مستحیل به شي حیات د بشرونو

که قطره یم خو مهم یمه حیات ته
هم سبب د موت حیات هم د دردونو

رابطه د جسم و قلب په ما ولاړه
نو اعلام مضمون د دغه مضمونونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیم رښتیا

شعري مجموعه

اکمل اعلام

۱۴۰۰

Neem Rekhtya

Pashto Poetry

ISBN 978-9936-1-0628-4

9 789936 106284

Akmal Elam

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library